

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

КАФЕДРА РОМАНСЬКИХ МОВ ТА ІНТЕРЛІНГВІСТИКИ

**ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(французької)**

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (англійська). Переклад
Форма навчання	Денна
Курс	IV
Семестр	VII

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри
романських мов та інтерлінгвістики
№ 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

О.В.Станіслав

Луцьк 2020

ЗМІСТ

1. Загальний опис курсу.
2. Інформація про викладача.
3. Анотація до курсу.
4. Мета та основні завдання курсу.
5. Компетентності та результати навчання.
6. Структура курсу.
7. Завдання для самостійного опрацювання.
8. Система оцінювання курсу.
9. Політика курсу.
10. Рекомендована література.

1. Загальний опис курсу

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів: 120 год. / 4 кредити		Рік навчання: 4
		Семестр: 7-ий
ІНДЗ: немає		Лекції: 28 год.
		Практичні (семінарські): 16 год.
		Консультації: 8 год.
	Самостійна робота: 68 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання: французька		

2. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Станіслав Ольга Вадимівна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	доцент кафедри романських мов та інтерлінгвістики
Посада	професор, завідувач кафедри романських мов та інтерлінгвістики
Контактна інформація	м. т. (050)9567023; (068)6280677
	stanislav@eenu.edu.ua, olga.stanislav@ukr.net
Дні занять	(посилання на електронний розклад). Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

3. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Історія літератури країн другої мови» викладається на четвертому році навчання для студентів першого

(бакалаврського) рівня спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.05 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Курс вивчається у 7-му семестрі та завершується заліком. Предмет викладається французькою мовою. Основними організаційними формами навчання є лекційні та практичні заняття.

У курсі здійснюється загальний огляд французької літератури від Середньовіччя до початку ХХІ століття. Увагу зосереджено на характерних жанрово-стильових особливостях та ідейно-тематичних тенденціях, специфіці національних та індивідуально-авторських парадигм. Зміст дисципліни охоплює філософсько-естетичні концепції й теорії, що лягли в основу формування літературної парадигми у творчості французьких письменників. Літературні явища вивчаються у загальносвітовому контексті шляхом їх порівняльного аналізу із попередніми та наступними періодами. Курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування художніх текстів і науково-теоретичної літератури.

Преквізити та постреквізити дисципліни. Підґрунтям для викладання курсу «Історія літератури країн другої мови» є врахування цілісного та системного наукового підходу до вивчення іноземної (французької) мови, який полягає в отриманні знань не лише про іноземну мову, але також і про її літературу, культуру, історію тощо. Підґрунтям для викладання курсу «Історія літератури країн другої мови» є врахування знань здобутих у школі під час вивчення предмету «Зарубіжна література», а також «Вступу до літературознавства», «Історії літератури основної мови», «Лінгвокраїнознавства» тощо. До постреквізитів (дисциплін, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення «Історія літератури країн другої мови») належать «Сучасні літературні течії», «Аналіз художнього тексту», «Історія культури країн другої мови» та інші.

4. Мета та основні завдання курсу

Мета курсу: надати студентам цілісне уявлення про літературу Франції у контексті тієї чи іншої історичної епохи; ознайомити їх з основними художніми процесами, течіями та напрямками розвитку французької літератури; виокремити визначальні характеристики творчого спадку найвидатніших письменників доби; встановити зв'язок між історичними подіями та основними етапами розвитку французької літератури як мистецтва слова.

Основні завдання:

- розкрити особливості основних напрямів, течій і шкіл у французькій літературі від Середньовіччя до початку ХХІ століття, їх становлення та розвиток;

- виявити основні тенденції оновлення художньої мови, трансформації літературних жанрів в поезії і прозі;
- дати уявлення про різні підходи, що існують у сучасній літературознавчій науці до оцінки новітнього літературного процесу;
- показати органічний зв'язок творчості французьких поетів і письменників Середньовіччя – початку XXI століття з літературною традицією;
- на прикладі аналізу окремих творів розкрити характер, унікальність творчого пошуку основних представників різних художніх течій французької літератури;
- навчити використовувати в самостійній науково-дослідницькій роботі методологічні підходи до літературних текстів французьких письменників XX століття.

5. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення даного курсу студенти будуть **знати**: підходи, що існують у сучасній науці, до вивчення історії літератури; характеристики основних напрямів, течій і шкіл у французькій літературі Середньовіччя – початку XXI століття, особливості їх становлення та розвитку; тенденції розвитку основних літературних напрямів, стилів, жанрів; творчість найвидатніших французьких письменників; **вміти**: орієнтуватися у літературному процесі; володіти навичками самостійного дослідження творчості представників французької літератури в межах проблем літературознавства.

Студенти здобуть **компетентності**:

- здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку літературознавства;
- володіння методами наукового аналізу літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів;
- володіння теоретичними знаннями про франкомовну літературу, основні тенденції її розвитку від Середньовіччя до початку XXI століття;
- формування фундаментальних уявлень про інтерпретацію художнього твору з позицій різних методологій; комплексний літературознавчий аналіз художніх творів; розуміння засобів реалізації поетикальних властивостей художніх текстів французьких авторів;
- здатність здійснювати літературознавчий аналіз творів французької літератури, основних тенденції її розвитку;

- здатність визначати та характеризувати основні етапи розвитку французької літератури;
- здатність самостійно орієнтуватись у літературному процесі Франції;
- здатність проводити жанрово-композиційний та філологічний аналізи художніх творів, що вивчаються;
- здатність вільно послуговуватися літературознавчою термінологією;
- здатність самостійно набувати та удосконалювати необхідні знання, вміння шляхом опрацювання лекційного матеріалу та теоретичної літератури з тем курсу.

6. Структура курсу

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Кількість годин				Форма контролю (бали)
		Лекції	у тому числі			
			Практичні заняття	Консультації	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6	7
Семестр 7						
Змістовий модуль 1						
Література епохи Середньовіччя та Ренесансу. Літературні процеси в XVII-XVIII ст.						
Тема 1. Особливості середньовічної літератури. Література епохи Ренесансу та Барокко.	10	2	1	1	6	ДС+ДБ
Тема 2. Французький класицизм. Література епохи Просвітництва	9	2	1		6	ДС+ДБ
Разом за змістовим модулем 1	19	4	2	1	12	
Змістовий модуль 2						
Французький літературний романтизм.						
Тема 3. Ранній романтизм (1800-1815). Літературне життя у Франції в 1815- 1830 рр. Романтична драма.	9	2	1		6	ДС+ДБ
Тема 4. Романтична література 1830-1850 рр. Особливості французького роману початку XIX ст.	10	2	1	1	6	ДС+ДБ
Разом за змістовим модулем 2	19	4	2	1	12	

Змістовий модуль 3						
Становлення і розвиток реалізму та натуралізму у Франції XIX століття.						
Тема 5. Реалізм у Франції. Історичний та авантюрний роман	10	2	1	1	6	ДС+ДБ
Тема 6. Реалістична доктрина і натуралізм. Натуралізм у літературній Франції	10	2	1	1	6	ДС+ДБ
Разом за змістовим модулем 3	20	4	2	2	12	
Змістовий модуль 4						
Символізм та ідеалізм						
Тема 7. Особливості новели та фантастичної оповіді кінця XIX століття..	10	2	2		6	ДС+ДБ
Тема 8. Літературний Парнас.	10	2	1	1	6	ДС+ДБ
Разом за змістовим модулем 4	20	4	3	1	12	
Змістовий модуль 5						
Сучасна французька література: оновлення форм і змістів						
Тема 9. Розвиток французької поезії: від символізму до сюрреалізму. Символізм в бельгійській літературі: Е. Верхарн, М. Метерлінк.	9	2	1	1	5	ДС+ДБ
Тема 10. Реалістичні традиції та їх модифікації у французькому романі XX століття: А. Франс, Р. Роллан, А. де Сент-Екзюпері, Р. Мартен дю Гар, Ф. Моріак.	12	4	2	1	5	ДС+ДБ
Тема 11. Оновлення романної традиції в творчості М. Пруста і А.Жіда. Філософія екзистенціалізму: творчість А. Мальро, А. Камю, Ж.-П. Сартра.	9	2	2		5	ДС+ДБ
Тема 12. Французький «новий роман»: Н. Саррот, А. Роб-Грійє, М.Бютор, К. Симон. «Новий театр»: драматургія Е. Іонеско, С. Беккета, Ж.. Жене.	12	4	2	1	5	ДС+ДБ
Разом за змістовим модулем 5	42	12	7	3	20	

Види підсумкових робіт	Бал
-------------------------------	------------

Модульна контрольна робота	30
Презентація творчості письменника	20
Аналіз прочитаних творів	10

ДС – дискусія, ДБ – дебати.

7. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 4

№	Тема	Кількість годин
1.	Хронологічні рамки епохи Середньовіччя. Французький героїчний епос. Куртуазний роман. Лірична поезія. Сатирична література. Гуманізм та Реформація. Літературні жанри. П'єса. Ліонська школа. Мистецтво Барокко у Франції. Теми Барокко. La Préciosité.	4
2.	Н. Буало і основні принципи класицизму. Письменники моралісти (ла Фонтен, ла Рошфуко). Характеристика класичної комедії та трагедії. Творчість Расіна, Корнеля та Мольєра. Зміст французького просвітництва . Літературні жанри. Поезія. Театр (Бомарше). Роман (Лесаж, Прево).	4
3.	Походження терміну «романтизм». Жермена де Сталь – представник нової літератури. Констан, Сенанкур. Творчість Шатобріана. Роль природи в літературі 19ст. Аналіз поезій Ламартина, де Вінї. Особливості романтичної драми. Драматургія А. де Мюссе, В. Гюго.	4
4.	Поняття «реалізм» у літературознавстві. Особливості становлення реалізму у Франції. Літературний герой у ХІХ столітті. Реалістичний роман. Творчість Стендаля, О. де Бальзака. Особливості історичного та пригодницького роману. Ідеалістичні романи. Творчість Дюма, Гюго , Жорж Санд.	4
5.	Виникнення нових жанрів оповіді. Естетика реалізму. Особливості роману у період 1830-1870рр. Соціальний роман. Г. Флобер. Образ жінки у літературі ХІХ століття. Естетична теорія натуралізму Е.Золя. Позитивізм. Теорія братів Гонкур. Творчість Е.Золя. Мопасан – майстер новели. Натуралізм в театрі.	4
6.	Уявний Всесвіт Ж. Нерваля. Реалістичне та фантастичне в новелах П. Меріме, Ж. Мішеле. Парнаська школа». Леконт де Ліль. Основні представники руху (Ередія, Т. Банвіль, Ф.Коппе). Естетика Т. Готьє.	4
7.	Символізм як літературне явище. Естетичні принципи символізму: А. Рембо, П. Верлен, С. Маларме та інші.	4

№	Тема	Кількість годин
8.	Історичний контекст розвитку французької літератури другої половини ХХ століття. Оновлення традиції та пошук нових форм письма. Інтелектуальний контекст французької літератури (феноменологізм, екзистенціалізм, неогегельянство, структуралізм тощо). Літературна критика й видавнича справа у Франції.	4
9.	Французький роман 1945-1968 рр. Творчість Блеза Сандрара, Франсуа Моріака, Жоржа Бернаноса, Луї Фердінана Селіна, Маргеріт Юрсенар тощо. Молодіжна контркультура і паралітература. Своєрідність детективних жанрів у французькій літературі ХХ ст. «Чорна серія» детективних романів М. Дюамеля, пародійний детектив Ж.-П. Маншетта, вплив американської традиції на творчість Лео Мана.	4
10.	Новаторські принципи «Нового театру». Вплив філософії екзистенціалізму та драматургії А. Арто на реформування драми. Аналіз творчості Ежена Йонеско. Тематика, проблематика та сюжетна своєрідність п'єс «Голомоза співачка», «Стільці», «Носороги» (одна з п'єс, на вибір студентів).	4
11.	Основні принципи «Нового роману», відмінність від традиційного роману. Вплив кінематографу на кризу жанру роману та метамови прозових форм письма. «Авантюра письма» автобіографічного жанру Н. Саррот. «Тропізми» як пошук та фіксація стрімких порухів думки. 3. Суб'єктивний реалізм А. Роб-Грійє, експерименти з часом у збірці «Миттєвості». Кінематографічне експериментування у прозі Клода Сімона (колаж, монтаж, відмова від пунктуації, циклічність історії)	6
12.	Синтез класичних традицій та сучасності, пошуки власної ідентичності у французькій літературі другої половини ХХ ст. Повернення до істин. приватних, часткових, дрібно периферійних, до суб'єктивної оповіді й автобіографічного жанру у творчості Ромена Гарі, Мілана Кундери. Пошуки втраченого часу у детективному жанрі Патріка Модіано. Історичність, ліричність та гумор автобіографічного циклу Жана Руо.	6
13.	Неоміфологізм у романі ХХ ст. Неоміфологізм та постмодернізм. Новаторство Анрі Боша та Анрі Боско у наративній структурі та творенні новітнього міфу. Творчість Жульєна Грака. Сюрреалістична поетика роману «Узбережжя Сірта». «Гіперреалізм» Мішеля Турньє.	4
14.	Жіночий роман французької літератури кінця ХХ ст. Вплив трактату Сімони де Бовуар «Друга стаття» на пошук нових тенденцій у літературі. Поетика тексту жіночого роману, наративні стратегії та відкритість оповіді. Архетип Великої матері у тексті-театрі-фільмі М. Дюрас. Новаторство тематики та проблематики (мутизм, вуаеризм). 4. Етнотекстуальне письмо автобіографічного циклу Анні Ерно. Жіночий роман та масова література. Творчість А. Гавальди, А.Нотомб, А.М Люган та інші.	6
15.	Постмодернізм у французькій літературі ХХ–ХХІ ст. Філософське, соціологічне та культурологічне підґрунтя формування новітніх тенденцій. Роль маркетингу у розвитку постмодерністської літератури. Мінімалізм у французькій літературі: Ж. Перек, П. Кіньяр, Р. Мійє. Провокативний нігілізм М. Уельбека, Ф. Бегбедера. Фікційний світ романів А. Мюссо, М. Леві.	6

8. Система оцінювання курсу

Навчальний курс складається з двох залікових кредитів. У шостому семестрі заліковий кредит закінчується заліком. Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал навчальної дисципліни. Оцінювання знань студента охоплене змістовими модулями (ЗМ) і здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань.

Поточний контроль реалізується в оцінюванні усних відповідей на семінарських заняттях, а також включає: присутність студента на лекціях, наявність конспекту та виконання науково-дослідних пошукових (самостійних) завдань. Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах та фіксується у журналі. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за чотири змістових модулі (ЗМ), становить 40 балів.

Підсумковий контроль (максимум 60 балів) включає: 1) написання контрольної роботи з курсу (30 балів), 2) презентацію творчості одного з письменників (20 балів), 3) аналіз прочитаних творів (10 балів). Контрольна робота базується на матеріалі, який студент опрацював при виконанні завдань для самостійної роботи. Контрольна робота складається з 6 питань, за кожне з яких студент може отримати максимум 5 бали; оцінка за контрольну роботу розраховується з суми оцінок за кожне питання. Підготовка презентації про творчість одного з французьких письменників передбачає складання невеликого інформаційного повідомлення про автора (10 балів) та підбір слайдів про його творчість (10 балів), що складає сумарно 20 балів. Аналіз творів включає короткий переказ змісту прочитаного та його обговорення (10 балів).

Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься у залікову відомість. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент складає іспит (питання додаються). У цьому разі оцінка підсумкового контролю скасовується, а іспит оцінюється у 60 балів.

Рейтингова оцінка визначається за 100-бальною шкалою і включає бали поточного контролю (максимум 40 балів) та бали підсумкового контролю (максимум 60 балів).

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Питання на залік:

1. Le rôle de la littérature française du Moyen Age (4 étapes de la littérature française du Moyen Age).
2. Genres littéraires du Moyen Age. «La Chanson de Roland» comme la plus belle et la plus célèbre des chansons de geste du XI siècle.
3. La naissance de la Renaissance. Les représentants littéraires de la Renaissance.
4. François Rabelais comme un des plus grands écrivains de la Renaissance. «Gargantua et Pantagruel» – une œuvre unique de François Rabelais.
5. La Pléiade. Le Classicisme en France qui se divise en 3 périodes littéraires, ses représentants.
6. La fable de La Fontaine.
7. La littérature des Lumières et ses représentants.
8. Le Romantisme et ses représentants. Victor Hugo comme père du Romantisme et l'auteur du roman historique « Notre Dame de Paris ».
9. Les représentants du Classicisme.
10. Esthétique du romantisme. Le théâtre romantique. René de Chateaubriand et ses œuvres.
11. Rousseau. Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais.
12. La définition du réalisme comme courant du XIX siècle et le but du réalisme concernant la réalité. Le style de Stendhal et ses romans de formation.
13. E. Zola et sa théorie du roman expérimental.
14. Maupassant, le maître de la nouvelle.
15. Les poètes parnassiens .
16. «Le Rouge et le Noir» de Stendhal.
17. Prosper Mérimée et ses nouvelles « Carmen » et « Mateo Falcone ».
18. Symbolisme et ses caractéristiques .
19. Le rôle des frères Goncourt dans l'élaboration du méthode du réalisme, du naturalisme et de l'impressionnisme.
20. Le naturalisme comme un mouvement littéraire.
21. L'impressionnisme comme un mouvement pictural.
22. L'humanisme sceptique d'Anatole France.
23. G. Flaubert est le maître du roman réaliste.
24. Charles Baudelaire comme un poète maudit et sa poésie.
25. Maupassant et ses romans «Bel Ami» et «Une vie».
26. Les poètes maudits . Les thèmes dominants dans la poésie de Paul Verlaine.
27. Le naturalisme et ses caractéristiques. La poésie d'Arthur Rimbaud.
28. Le naturalisme de Zola. Le style de Zola. « Germinal ».
29. La poésie de Lautréamont. La poésie de Stéphane Mallarmé.
30. L'impressionnisme comme un courant littéraire.
31. Honoré de Balzac et ses romans. Structure de La Comédie humaine.
32. Le Roman expérimental et les Romanciers naturalistes.

33. La périodisation de la littérature française du XXième siècle d'après les courants littéraires, leurs caractéristiques essentielles et les représentants.
34. Le néoréalisme du XXième siècle et ses représentants dans la littérature française.
35. La modification des traditions romanesques dans la littérature française du XXième siècle (R. Rollan, A. France, R. M. du Gard, A. de Saint-Exupéry, F. Mauriac).
36. Le surréalisme littéraire du XXième siècle et ses représentants dans la littérature française (A. Breton, A. Gide, M. Proust).
37. « L'écriture automatique » d'André Breton comme un des principes du surréalisme.
38. L'existentialisme littéraire du XXième siècle et ses représentants dans la littérature française (A. Camus, J.-P. Sartre).
39. Le théâtre d'absurde : les particularités du genre et ses représentants dans la littérature française (E. Ionesco, S. Beckett).
40. Le nouveau roman : ses principes et ses représentants dans la littérature française (N. Sarraute, A. Robbe-Grillet, M. Butor).
41. Les racines du postmodernisme, ses caractéristiques et ses représentants dans la littérature française (M. Houellebecq, J.-M. G. Le Clézio, P. Modiano).

9. Політика курсу

- Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини.
- У випадку пропуску 5 чи більше лекційних / практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену).
- Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю.
- Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення питань на лекційних і практичних заняттях.
- Студент може перескласти будь-яку тему практичного заняття.
- У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримає – балів.
- Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету.
- Студент має право подати апеляцію на будь-яку отриману під час підсумкового контролю (контрольну роботу, тестове завдання) оцінку.

- Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, перед документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

10. Рекомендована література

1. Мільнер М., Бєсьєр Ж., Бланкман Б. та інші. Алхімія слова живого. Французький роман 1945 – 2000 р.: навч. посібник для вищих навчальних закладів. К.: Промінь, 2005. 383с.
2. Яцків Н.Я. Французька література ХХ століття: навч. посібник. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2014. 124 с.
4. Bloudeau N., Allonache F., Né M.-F. Littérature progressive du français. CLE International, 2004. 160p.
5. Darcos X. Histoire de la littérature française. Hachette, 1992. 527 p.
6. Raimond M. Le roman. Armand Colin, 2008. 190 p.
7. La littérature française : dynamique & histoire. Sous la direction de J.-Y. Tadié, Gallimard, 2007. 929 p.
8. La littérature française d'A à Z. Sous la direction de Claude Erstein. Hatier, 2011. 477 p.
9. Tadié J.-Y., Cerquiglini B. Le roman d'hier à demain. Gallimard, 2012. 458p.
10. Viart D., Vercier B. La littérature française au présent. Bordas, 2007. 539 p.
11. Viart D. Le roman français au XX siècle. Armand Colin, 2011. 222 p.
12. Zavadovskaya S.Y. Littérature française. Le XX siècle. Moscou, 1993. 304 p